

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202364
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:2319202364.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou vo veci starostlivosti o mal. F. T., nar.: XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach, dieťa rodičov: V. T., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. P. XXX/XX, K. N. S., C. Č.P. M. Ú. P. Ú. N., E. X, N. a zomr. K. T., nar.: XX.XX.XXXX, zomr.: XX.XX.XXXX, o obmedzenie rodičovských práv matke maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd zákonnej zástupkyňi mal. F. T., nar.: XX.XX.XXXX, matke V. T., nar.: XX.XX.XXXX o b m e d z u j e rodičovské práva a povinnosti tak, že nie je oprávnená zastupovať maloletého vo veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania vzdelávania.

II. Súd u s t a n o v u j e maloletému F. T., nar.: XX.XX.XXXX opatrovníka Mgr. V. S., nar.: XX.XX.XXXX, bytom K. N. Č. XX, XXX XX R., ktorá je oprávnená maloleté dieťa zastupovať vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania vzdelávania.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd bez návrhu na podnet Centra pre deti a rodiny Komunita Kráľovnej pokoja Radošina - v Močenku začal konanie o obmedzenie rodičovských práv a povinností matke maloletého dieťaťa a o nariadenie neodkladného opatrenie.

2. Ako vyplýva z podnetu Centra pre deti a rodiny Močenok vo veci samej, maloletý F. bol dňa XX.XX.XXXX spolu so svojimi sestrami mal. V., V. a Q. na základe uznesenia Okresného súdu Levice č.k. 10P/29/2019-12 zo dňa 08.02.2019, vykonateľným dňa 08.02.2019, umiestnený do Centra pre deti a rodiny Močenok. V rámci povinnej školskej dochádzky mal. dieťa navštevovalo Špeciálnu základnú školu v Leviciach - B variant (stredný stupeň mentálneho postihnutia). Na základe absencie podpory v štúdiu, mal. F. po ukončení povinnej školskej dochádzky nepokračoval v štúdiu. V čase, kedy bol prijatý do Centra pre deti a rodiny mal povinnú školskú dochádzku ukončenú a nenavštevoval žiadnu školu. V rámci plánu sociálnej práce vypracovanom Centrom pre deti a rodiny, sa Centrum pre deti a rodiny snažilo mal. dieťa motivovať k pokračovaniu v štúdiu. Jedným z dôvodov je aj záver z CŠPPaP vyšetrenia, z ktorého vyplýva, že u mal. dieťaťa je zrejмый sekundárny kognitívny úpadok vplyvom absencie zo školského prostredia. Ako vyplýva z podaného návrhu Centra pre deti a rodiny Močenok, pravidelnou spolupracou mal. F. a s výchovnými pracovníkmi a členmi odborného tímu (psychológ, sociálny pracovník) sa im podarilo daný cieľ splniť a mal. F. prejavil výrazný záujem o štúdium na SŠI Červeňova 42, Nitra - organizačná zložka Praktická škola. Na základe dohody s mal. F. om Centrum pre deti a rodiny dňa 15.04.2019 zaslalo do ÚVV a ÚVTOS Cintorínska 3, Nitra žiadosť o spoluprácu - sprostredkovanie podpisu prihlášky a zápisného lístka na štúdium na SŠI Červeňova 42, Nitra pre mal. F. a jeho zákonným

zástupcom V. T., nar. XX.XX.XXXX. Dňa 14.05.2019 bolo z ÚVV a ÚVTOS Cintorínska 3, Nitra do Centra pre deti a rodiny Močenok doručené vyjadrenie pani V. T., v ktorom uviedla, že nesúhlasí so zápisom mal. F.a na strednú školu. Zároveň bola späť zaslaná aj nepodpísaná prihláška a zápisný lístok na SŠI, Červeňova 42, Nitra.

3. Zároveň s podnetom vo veci samej podalo centrum podnet na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedli, že maloletý F. je motivovaný v štúdiu na praktickej škole, nesúhlasu matky s jeho štúdiom nerozumie, považuje ho za nesprávny. Centrum má za to, že jeho zaradenie do vzdelávacieho procesu, ktoré umožní zlepšenie jeho kognitívnych funkcií, sociálnych zručností čo je celkom záujme maloletého. Vzhľadom na to, že maloletý F. by mal nastúpiť na SŠI Červeňova 42, Nitra od 2. septembra 2019, pričom je potrebné ho čo najskôr na uvedenú strednú školu internátnu prihlásiť navhujú, aby súd v predmetnej veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne obmedzí matke dieťaťa jej rodičovské práva a povinnosti.

4. Z pripojenej správy zo psychologických vyšetrení vypracovanej Centrom pre deti a rodiny Komunita Kráľovnej pokoja Radošina - Močenok, Sv. Gorazda 553/28, Močenok, zo dňa 17.05.2019 vyplýva, že u mal. F.a T. sa jedná o dieťa, ktorého globálne intelektové schopnosti dosahujú v aktuálnom výkone pásmo strednej mentálnej retardácie, verbálne i názorové schopnosti, pri rovnomernom rozložení schopností. Zrejmý je sekundárny kognitívny úpadok vplyvom absencie zo školského prostredia. Osobnosť maloletého je adaptabilná, podrobivá, pričom dieťa je vo vývinovom štádiu adolescenta, s potrebou začlenenia sa do spoločnosti (napr. rovesníkov). Maloletý je v kontakte s dospelým rešpektujúci, nápomocný, bez známkov problémového správania. K zaradeniu do vzdelávacieho systému je pozitívne naklonený, vnútorne motivovaný. Vzhľadom na uvedené, Centrum pre deti a rodiny Močenok, predpokladá dobrú adaptáciu dieťaťa na Spojenú školu internátnu SŠI Červeňova 42, Nitra /organizačná zložka praktická škola/, kde mu bude poskytnutá kompletná starostlivosť špeciálno-pedagogického charakteru k naštartovaniu procesu kognitívneho vývinu, ktorý je závislý na potrebe a motivácii kognitívneho i osobnostného rastu mal. dieťaťa.

5. Uznesením zo dňa 20.06.2019 pod č.k. 17P/74/2019-29 začal tunajší súd konanie o obmedzení rodičovských práv a povinností matke maloletého a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň predmetným uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zákonnej zástupkyňi maloletého - matke obmedzil rodičovské práva a povinnosti tak, že nie je oprávnená maloletého zastupovať vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania vzdelávania a to do právoplatného skončenia vedeného na tunajšom súde. Zároveň súd ustanovil maloletému F.ovi opatrovníka Centrum pre deti a rodiny Komunita kráľovnej pokoja Močenok, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať vo všetkých veciach, v ktorých boli rodičovské práva a povinnosti matky dieťaťa obmedzené. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.07.2019.

6. Súd rozhodol v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa a súdom ustanoveného opatrovníka. Matka maloletého bola na pojednávanie riadne a včas predvolaná, svoju neúčasť neospravedlnila, nežiadal o odročenie pojednávania. Opatrovník maloletého - Centrum pre deti a rodiny Močenok svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil pracovnou zaneprázdnenosťou a navrhol, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

7. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podanému podnetu. Uviedol, že u maloletého pretrváva záujem naďalej sa vzdelávať. Je v jeho záujme, aby vo vyučovacom procese pokračoval. Matka záujme o maloletého neprejavuje, nie je s ním v kontakte.

8. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: maloletý F. pochádza z mimomanželského pomeru matky a nebohého K. T.. Zo vzťahu rodičov pochádza tiež mal. N., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, ktorí boli rozsudkami Okresného súdu Levice zo dňa 02.07.2010, č. k. 15P/128/2010-26 (N.) a 01.02.2012, č. k. 9P/111/2011-26 (B.) zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke T. T.. Ďalšie deti rodičov mal. K., nar. XX.XX.XXXX je v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Komárno a mal. T., nar. XX.XX.XXXX je v starostlivosti Detského centra a kompletní péči v Prahe.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu 10P/123/2019-28 zo dňa 19.11.2019 bola u maloletých detí T. - F.a, V., V. a Q. nariadená ústavná starostlivosť s miestom jej výkonu v Centre pre deti a rodiny Močenok. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2019.

10. Zo správy Spojenej školy internátnej v Nitre vyplýva, že maloletý F. je v školskom roku 2019/2020 žiakom 9. ročníka. Veľmi dobre sa adaptoval na nové prostredie školy a internátu. Dodržiava pravidlá triedy ako aj školský poriadok. Je veľmi aktívny, miestami až hyperaktívny. V predmetoch rozumovej výchovy dosahuje priemerné výsledky. V práci je málo vytrvalý, pekne tančuje, rád počúva hudbu.

11. Podľa § 38 ods. 2 písm. c) zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa ods. 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

13. Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

14. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Obmedzenie výkonu rodičovských práv spočíva vždy v zavinenom správaní rodičov. Hmotnoprávnymi podmienkami pre vyslovenie obmedzenia rodičovských práv a povinností je kumulatívne naplnenie dvoch skutočností, a to záujem maloletého dieťaťa a zavinené správanie jeho rodičov, z ktorého možno vyvodit', že riadna výchova dieťaťa je ohrozená. Zákon menuje tri spôsoby takéhoto správania. Môže ísť o skutočnosť, že rodičia trvalo vedú neusporiadaný spôsob života alebo svoje rodičovské povinnosti nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu svojho dieťaťa. Dôvody, v ktorých zákon vidí vadný výkon

rodičovských práv a povinností, sú vyjadrené alternatívne. Stačí naplnenie jedného z nich, aby súčasne s ochranou záujmov maloletého dieťaťa bol súd povinný výkon rodičovských práv obmedziť. Súd musí splnenie hmotnoprávných podmienok hodnotiť objektívne, v súlade so spoločensky akceptovanými morálnymi hodnotami a postojmi. K obmedzeniu rodičovských práv môže dôjsť v otázke vzdelávania a voľby povolania detí. Ak súd rozhodne o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k jednému z rodičov dieťaťa, koncentruje sa výkon tých práv, v ktorých bol druhý rodič obmedzený, do rúk druhého rodiča. Ostatné práva a povinnosti, na ktoré sa obmedzenie nevzťahuje, zostávajú riadne zachované obom rodičom. Ak súd obmedzí výkon rodičovských práv a povinností obom rodičom alebo jedinému žijúcemu rodičovi, potom v zmysle § 39 ods. 3 ustanoví dieťaťu hmotnoprávneho opatrovníka podľa § 60. V rozhodnutí, ktorým sa obmedzuje výkon rodičovských práv a povinností, určí súd zároveň aj rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

16. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa, aby pokračoval vo vzdelávacom procese. Maloletý je vo vývinovom štádiu adolescenta s prítomnou potrebou začlenenenia sa do spoločnosti rovesníkov. Ako vyplynulo zo správy z psychologického vyšetrenia maloletý je adaptabilný, vo vzťahu k dospelým je rešpektujúci, nápomocný, bez prítomnosti známkov problémového správania. Na prostredie školy a internátu sa adaptoval, dodržiava nastavené pravidlá, školský poriadok, v škole je aktívny. Matka s jeho pokračovaním vo vzdelávacom procese nesúhlasila, nedala súhlas s jeho ďalším vzdelávaním. Vzhľadom na uvedené majú za to, že správaním matky je riadna výchova maloletého ohrozená, nakoľko matka výchovu svojho dieťaťa nezabezpečuje, nesleduje jeho najlepší záujem, súd pristúpil k obmedzeniu jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k zastupovaniu maloletého vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas v rámci vzdelávacieho procesu. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý je pozitívne naklonený k pokračovaniu vo vzdelávacom procese. Spojená škola internátna, ktorú maloletý navštevuje je schopná maloletému poskytnúť nielen samotné vzdelávanie, ale aj kompletnú starostlivosť špeciálnopedagogického charakteru, čo mu nepochybne pomôže v napredovaní v procese osobnostného rastu, k zlepšeniu jeho sociálnych zručností a sociálnej komunikácie.

Skutočnosť, že maloletý sa nachádza v prostredí rovesníkom mu pomáha pri budovaní medziľudských vzťahov a s poukazom na jeho vek blízky plnoletosti mu skúsenosti, vedomosti a praktické zručnosti

môžu výrazne napomôcť pri jeho začlenení sa do samostatného života. S poukazom na uvedené súd matke ako jedinej zákonnej zástupkyňi maloletého obmedzil jej rodičovské práva a povinnosti v oblasti vzdelávacieho procesu dieťaťa a v rozsahu, v ktorom boli rodičovské práva a povinnosti matky obmedzené ustanovil opatrovníčku Mgr. V. S. ktorá s ustanovením do tejto funkcie súhlasila a ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania vzdelávania.

17. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP, nakoľko neboli v konaní zistené skutočnosti odôvodňujúce priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v štyroch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.